

Mindstelønsdirektivet er på vej til at blive skrottet

Det står 1-0 til Danmark efter første halvleg i kampen mod EU om mindstelønsdirektivet.

Generaladvokaten ved EU-domstolen, Nicholas Emiliou, har indstillet til domstolen, at Danmark får medhold i sit søgsmål om at annullere direktivet, så det skrotes.

Den danske regering har efter pres fra fagbevægelsen sammen med den svenske regering lagt sag an imod EU med krav om, at direktivet om indførelse af en lovfastsat mindsteløn kendes ulovligt. Af Lissabon-traktaten fremgår det, at lønforhold er undtaget fra bestemmelserne om regulering på arbejdsmarkedet.

Med generaladvokatens ord gør EU's ministerråd og EU-parlamentet sig derfor skyldig i en vildfarelse, når der lovgives på et område, hvor EU ikke har kompetence. Derfor bør direktivet efter generaladvokatens opfattelse annulleres helt. Han giver Danmark medhold i, at direktivet er uforeneligt med to bestemmelser i traktaten, nemlig om lønforhold og organisationsret, da EU savner kompetence på disse felter. Ved alligevel af lovgive herom, har EU begivet sig ud på tynd is, skriver generaladvokaten i sin indstilling og vurderer, at EU tilsidesætter undtagelserne i traktaten.

Generaladvokatens indstilling er en begmand til EU og en støtte til forsvaret for bevarelse af den nordiske model, hvor lønnen fastsættes gennem kollektive aftaler indgået af arbejdsmarkedets parter og ikke ved lovgivning. Efter pres fra fagbevægelsen og lange forhandlinger blev mindstelønsdirektivet udformet sådan, at kravet om lovfastsat mindsteløn kun gælder, hvis den kollektive overenskomstdækning er under 80%. I dag er knap 82% af de danske lønmodtagere dækket af en overenskomst; men med udviklingen inden for virksomheds- og ansættelsesformer kan dækningen med tiden falde til under 80%. Det kan blive en tikkende bombe under det danske arbejdsmarked.

Generaladvokaten giver Danmark ret i, at denne 80%-regel er upræcis og derfor kan føre til, at Danmark pålægges at lovgive om en mindsteløn. Direktivet er derfor ikke en garanti imod, at Danmark eller Sverige på et tidspunkt kommer til at skulle lovgive – endda på et ulovligt grundlag. Generaladvokaten påpeger også, at direktivet er problematisk for Danmark og Sverige, hvor forhold på arbejdsmarkedet baseres på kollektive aftaler og rettigheder, mens EU fortrækker individuelle, lovbaserede rettigheder. Derfor griber direktivet efter hans mening ind i, "hvordan medlemsstaternes lønfastholdelsesordninger skal fastlægges".

Samme vurdering har dansk fagbevægelse med bekymring anført. Annullering af direktivet vil derfor afværge en underminering af det danske forhandlingssystem, hvor arbejdsmarkedets parter selv og frit forhandler løn. Derfor har både fagbevægelsen og arbejdsgiverne været imod direktivet; men denne modstand er i høj grad blevet båret af en mobilisering, hvor en række fagforeninger og forbund ligesom Folkebevægelsen mod EU vedvarende har presset på og fået den danske regering til at rejse en sag ved EU-domstolen om annullering af mindstelønsdirektivet.

Et bredt pres har nyttet og medvirket til, at mindstelønsdirektivet er på vej imod skrotning. Men presset skal fastholdes, hvis generaladvokatens indstilling skal følges af EU-domstolen, når den til maj skal afsige dom. Domstolen følger i de fleste tilfælde generaladvokatens indstilling, men ikke altid. Kampen er derfor ikke slut endnu – anden halvleg venter.

Fagligt udvalg i Folkebevægelsen mod EU